

TREĆI ENERGETSKI PAKET- REGULATIVA EU

seminar

Dejan Delić, N- 13

Sadržaj

- Uvod
- 1. STRATEGIJA ENERGETSKOG RAZVOJA RH
- 1.1. CILJEVI ENERGETSKE POLITIKE EU
- 2. TEMELJNA OBILJEŽJA TREĆEG PAKETA
- 2.1. AGENCY FOR COOPERATION OF ENERGY REGULATORS
- 2.2. EUROPEAN NETWORK OF TRANSMISSION SYSTEM OPERATORS FOR ELECTRICITY
- 2.3. HRVATSKA ENERGETSKA REGULATORNA AGENCIJA
- 3. OPERATOR TRANSPORTNOG SUSTAVA PRIRODNOG PLINA
- 4. OSNOVNI ZAHTJEVI TREĆEG PAKETA U EES
- 5. OSNOVNI ZAHTJEVI TREĆEG PAKETA OBZIROM NA OPS I REGULATORA
- Zaključak

Uvod

- Treći paket energetske propisa Unije o liberalizaciji tržišta električne energije i prirodnog plina, **određuje** kod vertikalno organiziranih energetske koncerna **puno jače odvajanje mrežnih djelatnosti kao prirodnog monopola od proizvodnje i opskrbe kao tržišnih djelatnosti**, kako bi se svima omogućilo korištenje mreže pod jednakim uvjetima i potaknuo razvoj tržišta

Uvod

- Europska unija namjerava stvoriti jedinstveno europsko energetska tržište, pa želi da mreže za prijenos i distribuciju struje i plina, kao prirodni monopol, budu pod jednakim uvjetima dostupne svim zainteresiranim tvrtkama na tržištu

Uvod

- Osim toga, to bi, omogućilo i jači razvoj prijenosne mreže, što je, pak, preduvjet za jačanje tržišta te nužna veća ulaganja u te energetske sustave
- Usklađivanje Hrvatske s europskim propisima za prirodni plin zahtijeva puno manje promjena, jer su Inini magistralni plinovodi davno izdvojeni u Plinacro, a postoji i četrdesetak distributerskih tvrtki

Uvod

- U studiji se također predlaže postupno uvođenje tržišnih cijena kroz tri-četiri godine, okrupnjavanje malih distributera zbog smanjivanja troškova i tehnološkog poboljšanja te funkcionalno i pravno razdvajanje distribucije od opskrbe (prodaje) plina kako bi se i tu potaknuo razvoj tržišta

1. STRATEGIJA ENERGETSKOG RAZVOJA RH

Tri temeljna energetska cilja:

- Sigurnost opskrbe energijom
- Konkurentnost energetskeg sektora
- Održivost energetskeg razvoja

1. STRATEGIJA ENERGETSKOG RAZVOJA RH

Temeljna načela:

- Energetski sektor RH je otvoren, temeljen na tržišnim načelima i uklopljen u unutrašnje tržište EU
- Energetski sektor je infrastrukturna, ali i poduzetnička djelatnost koja potiče gospodarski rast i zapošljavanje
- Vrednovanje posebnosti zemljopisnog položaja i razvijanje raznolike energetske strukture
- Povećanje energetske učinkovitosti, briga o okolišu i ublažavanje klimatskih promjena

1.1. CILJEVI ENERGETSKE POLITIKE EU

- Temeljni su ciljevi sigurnost opskrbe energijom, konkurentnost i ublažavanje klimatskih promjena
- Teži se otvorenom unutrašnjem tržištu električne energije i prirodnog plina, koje svim kupcima omogućava slobodan izbor opskrbljivača
- Jedan od ciljeva je i djelotvorno odvajanje reguliranih (mrežnih) djelatnosti od tržišnih djelatnosti (proizvodnja i energijska opskrba)
- Posebna se pažnja posvećuje opskrbi energijom osjetljivim kupcima i ublažavanje energetske siromaštva ali i lakše uključivanje OIE u energetske sustave i povećanje energetske učinkovitosti

2. TEMELJNA OBILJEŽJA TREĆEG PAKETA

- 3. paket **ne traži privatizaciju** nijednog dijela energetskeg sektora niti je ne spominje
- Suradnja nacionalnih regulatora na razini EU (ACER)
- Jačanje regulatornog nadzora na nacionalnoj razini (HERA)
- Povećanje suradnje nacionalnih operatora prijenosnog/transportnog sustava (ENTSO-E i ENTSO-G)

2. TEMELJNA OBILJEŽJA TREĆEG PAKETA

- Razdvajanje operatora prijenosnog/transportnog sustava od djelatnosti proizvodnje i opskrbe (OPS/OTS)
- Osiguranje neovisnosti operatora sustava skladišta plina od ostalih djelatnosti u sektoru prirodnog plina (OSS)
- Osiguranje neovisnosti operatora distribucijskog sustava od ostalih djelatnosti u energetsom sektoru (ODS)
- Cijene energije i zaštita krajnjih kupaca (Kupci)

2.1. AGENCY FOR COOPERATION OF ENERGY REGULATORS

(Agencija za suradnju među energetske regulatorima)

RGNF

- Agency for cooperation of energy regulators daje mišljenja i preporuke za 10 godišnji razvojni plan, zajednička mrežna pravila, razvoj prekograničnog povezivanja, usklađenost s legislativom i nadzor suradnje operatora te ima obveze prema nacionalnim regulatorima
- Uz to ima obveze prema ENTSO-E/G
- Agency for cooperation of energy provjerava usklađenosti odluka s 3. paketom i daje mišljenja u specifičnim slučajevima primjene odredbi 3. paketa

2.2. EUROPEAN NETWORK OF TRANSMISSION SYSTEM OPERATORS FOR ELECTRICITY

(Europska mreža operatora prijenosnog sustava za električnu energiju)

RGNF

Obveza ENTSO-G:

- Donošenje zajedničkih mrežnih pravila
- Donošenje neobvezujućeg 10 godišnjeg razvojnog plana - svake 2 godine
- Regionalna suradnja nacionalnih operatora transportnog sustava
- Donošenje godišnjeg programa rada, izvještaja i godišnje bilance

2.3. HRVATSKA ENERGETSKA REGULATORNA AGENCIJA

Osiguranje neovisnosti HERA-e:

- Pravno i funkcionalno neovisna od svih javnih i privatnih subjekata
- Osobe odgovorne za upravljanje djeluju neovisno i ne traže ili primaju upute od Vlade ili drugog javnog ili privatnog subjekta
- Upravno vijeće odlučuje o proračunu HERA-e i donošenju Statuta
- Hrvatski sabor kandidira, imenuje i razrješava članove Upravnog vijeća

2.3. HRVATSKA ENERGETSKA REGULATORNA AGENCIJA

Proširenje ovlasti HERA-e:

- Suradnja s ACER-om
- Veće ovlasti u nadzoru energetske subjektata
- Odobravanje tarifnih stavki za regulirane djelatnosti i nadzor obveze javne usluge
- Odobravanje mrežnih pravila
- Donošenje općih uvjeta
- Provođenje postupka odobravanja i natječajnog postupka

3. OPERATOR TRANSPORTNOG SUSTAVA PRIRODNOG PLINA

- Provedeno je vlasničko razdvajanje koncerna INA-e po modelu TSO (Transmission system operator) , a operator transportnog sustava je Plinacro d.o.o.

Preuzimanje novih obveza prema Trećem paketu:

- Suradnja s ACER-om i ENTSO-G
- Usklađivanje planova razvoja na razini EU
- Promicanje regionalne solidarnosti

4. OSNOVNI ZAHTJEVI TREĆEG PAKETA U EES

- Osnovni zahtjevi trećeg paketa u EES su transparentnost, razdvajanje ali i suradnja OPS-a (operator prijenosnog sustava), povećanje ovlasti regulatora te njegova koordinacija
- Ugovori bi se sklapali dugoročno, a značajna sredstva bi se ulagala u infrastrukturu
- Uz razdvajanje OPS-a predviđa se i razdvajanje ODS-a (operator distribucijskog sustava)

5. OSNOVNI ZAHTJEVI TREĆEG PAKETA

OBZIROM NA OPS I REGULATORA

RGNF

- Obveze Trećeg energetskeg paketa EU obzirom na OPS i regulatora su uspostava energetskeg tržišta (električna energija, prirodni plin) i reorganizacija tržišta, reorganizacija nacionalnog regulatora (HERA) u okviru novih odgovornosti nacionalnih energetskeg regulatora i uspostave europske koordinacije energetske regulacije (ACER), stvarno otvaranje tržišta uz slobodan pristup treće strane i transfer energije (električna energija, prirodni plin)

Zaključak

- Treći paket ne donosi konceptualne novosti, već sam detaljnije razrađuje namjere iz drugog paketa, temeljem iskustava u razdoblju primjene. Obzirom na stroge zahtjeve 3. paketa, propušteno i preostalo vrijeme, realno je očekivati veliki pritisak za brзом primjenom drastičnih mjera, bez obzira na koristi za krajnjeg kupca.

Zaključak

- Reforma elektroenergetskog sektora i uvođenje tržišta električne energije NE BI TREBAO BITI CILJ, VEĆ SREDSTVO ostvarivanja ciljeva šire gospodarske i energetske politike zemlje. Konačnu “presudu” investicijama dati će vrijeme i tempo izlaska iz recesije.